

Achterhoek 2020

1. Visie Achterhoek 2020
2. Achterhoek Agenda 2020 (bestuurlijk en inhoudelijk kader)
3. Acht gemeenten samen in actie (bestuurlijk kader)
4. Overzicht overleggen, afvaardiging en processchema
5. Concept-convenant Achterhoek 2020 (Coöperatief samenwerkende ondernemers, overheid en maatschappelijke Organisaties)

1 Visie Achterhoek 2020

De maatschappelijke partners in de Achterhoek realiseren zich dat zij op korte termijn in actie moeten komen opdat onze inwoners hier ook in de toekomst goed kunnen werken en leven. Regeren is vooruitzien. Een toekomstvisie biedt richting, een stip op de horizon, waaraan wij onze plannen en acties kunnen toetsen. De Achterhoek wil op weg naar 2020 doelen stellen en uitgangspunten formuleren die richtinggevend zijn voor het handelen van overheid (gemeenten en waterschap), bedrijfsleven en maatschappelijk organisaties, en die in lijn zijn met toekomstvisies van de EU, het Rijk, de provincie Gelderland en van onze Duitse buurregio's, Kreis Borken en Kreis Kleve. Welke kwaliteiten willen we op weg naar 2020 versterken, waaraan willen we bouwen en op welke ontwikkelingen dienen we in te spelen?

Gedeelde zorg

De toekomst van de Achterhoek is een gezamenlijke zorg. Het unieke aan de visie voor de Achterhoek is dan ook dat zij nadrukkelijk niet door één partij is bedacht of vanuit één partij geschreven wordt, maar dat zij het resultaat is van Achterhoekbreed overleg. De visie is daarmee het gezamenlijke antwoord van ondernemers, organisaties en overheden (de drie O's), op de uitdagingen waarvoor de regio staat, op zowel de korte als langere termijn.

Wat komt er op de Achterhoek af?

De Achterhoek staat voor de uitdaging om ingrijpende en onontkoombare demografische en economische ontwikkelingen het hoofd te bieden zoals een sterke afname van de beroepsbevolking en stijgende energie- en grondstofprijzen. De regio moet eveneens inspelen op de schaalvergroting in de landbouwsector. Het gegeven van een krimpende bevolking heeft al geleid tot een forse rem op de geplande woningbouw, wat aanzienlijke afboekingen bij bouwprojecten tot gevolg heeft. Het basisonderwijs heeft drastische bijstellingen moeten maken. De economische recessie heeft bouwbedrijven en de maakindustrie in de Achterhoek stevig geraakt. Daarnaast is er de wereldwijde noodzaak om de CO₂-uitstoot fors te verlagen en minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen en de steeds schaarser wordende grondstoffen. Dit alles vraagt om innovatie en het maken van keuzes, om lobbywerk en slim inspelen op de kansen die deze ontwikkelingen óók bieden. De uitdaging is dus om met minder werkende mensen, minder/ duurdere fossiele brandstoffen en minder/ duurdere grondstoffen onze kwaliteit van leven minimaal in stand te houden en zo mogelijk te verbeteren.

Antwoord

Deze uitdagingen kunnen de spelers in de Achterhoek niet 'ieder voor zich' oppakken; ze vragen om een sterk en gezamenlijk antwoord. De geschetste ontwikkelingen bieden immers óók kansen die in onze regio prima verzilverd kunnen worden. Hiervoor is een omwenteling in denken, doen en organiseren nodig. De Achterhoek begrijpt die omwenteling en wil haar realiseren met 'de logica van het horizontaal verbinden'. We noemen dit het Achterhoeks model, een naam die derden hebben gegeven aan de brede maatschappelijke samenwerking in de Achterhoek.

Het Achterhoeks model

Horizontaal verbinden zit de Achterhoeker in het bloed. Want behalve nuchterheid en bescheidenheid is het 'naoberschap' kenmerkend voor de streek. Deze sterke en eeuwenoude vorm van sociale cohesie, die in de middeleeuwen verplichtend was en het overleven diende, is tot op vandaag terug te vinden in het de zorg die Achterhoekers vaak vanzelfsprekend voor elkaar hebben, de vele vrijwilligers, de sterke familiebedrijven, het bloeiende verenigingsleven en de talrijke formele en informele netwerken. Naoberschap stopt immers niet bij de zorg voor familie en burens alleen. Ook het Sociaal Economisch Overleg voor de Achterhoek (SEO), het Achterhoeks Centrum voor Technologie (ACT) en het Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (POA) zijn hiervan goede voorbeelden. Daarnaast staan Achterhoekers bekend om hun werkkraft en innovatieve vermogen. De sterke landbouwsector en (innovatieve) maakindustrie met opmerkelijk veel bedrijven die marktleider zijn in hun segment, getuigen hiervan. Met deze kwaliteiten, inclusief het vele groen, de unieke landschapswaarden en de rijkdom aan historisch erfgoed, beschikt de Achterhoek over een stevig kapitaal. Door dit sociale, economische en fysieke kapitaal in te zetten, kan de Achterhoek haar ambities voor 2020 uitstekend realiseren.

Kwantumsprong

Niets doen en afwachten zal onherroepelijk leiden tot verarming; kleinschalige oplossingen dragen misschien tijdelijk bij maar leiden uiteindelijk tot versnippering en verspilling van energie. Langs elkaar heen blijven denken en werken, zonder op de hoogte te zijn van elkaars prioriteiten en zonder elkaars ervaring en expertise te benutten, is geen optie meer; veel bestuurders en directies in de Achterhoek zijn hiervan doordrongen. Als zij er echter in slagen hun doelen intelligent op elkaar af te stemmen en te vertalen naar één gemeenschappelijk doel, kan de Achterhoek een 'kwantumsprong' maken die op zijn best zal resulteren in een levenskrachtige regio met uitstraling en een voorbeeldfunctie voor haar omgeving.

Aanleiding

Toen eind 2008 de economische recessie ook de Achterhoek begon te raken, realiseerden enkele spelers zich dat ze elkaar nodig hadden om 'schouder aan schouder' de crisis het hoofd te bieden. Het Achterhoeks Centrum voor Technologie (het regionale innovatieplatform) en de Regio Achterhoek namen hierin het voortouw. VNO-NCW Achterhoek, de Kamer van Koophandel, Bouwend Nederland Oost, de Rabobank en enkele gemeenten sloten zich onmiddellijk bij het initiatief aan. Al snel werd het idee geboren om op korte termijn een werkbijeenkomst (de 'Werkfabriek') te organiseren. Op 7 februari 2009 kwamen 250 deelnemers hiervoor met een gedeeld gevoel van urgentie bijeen. Sindsdien is Achterhoekbreed overleg hier niet meer weg te denken.

Aanvalsplan

Het streven was om bedrijfsleven, overheid en maatschappelijk middenveld veel intensiever te laten samenwerken om door snellere besluitvorming doel- en resultaatgericht te kunnen inspelen op de recessie met 'duurzaamheid' als leidraad ('samen, snel en duurzaam'). Resultaat hiervan was het 'Aanvalsplan' met ruim vijftig projecten. Enkele succesvolle projecten waren 'Betalen binnen veertien dagen', 'Versnellingstafels' voor duurzame wijken, het versnellen en versoepelen van vergunningaanvragen voor bouwprojecten en de oprichting van de Tafel van Groenlo, een platform dat een aanzienlijke CO2-reductie wil bereiken door duurzame energieopwekking die ook de economie impulsen geeft.

Agenda 2020: vervolg op samenwerking Aanvalsplan

Het idee om de succesvolle samenwerking van het Aanvalsplan een vervolg te geven, ontstond tijdens een regionale bijeenkomst op het Graafschap College in december 2009. De economische recessie was lichtelijk op zijn retour, maar de behoefte aan gezamenlijke, nieuwe oplossingen voor het behoud van een vitale regio was niet afgenomen. Een gedeeld besef dat de succesvolle samenwerking in de Achterhoek (die aandacht in nationale media genereerde) een vervolg moest krijgen met een gezamenlijke koers op weg naar 2020, brak door. Voor het eerst werd gesproken over de 'Achterhoek Agenda 2020'. De inhoud van de Agenda 2020 is in ongeveer een jaar tijd tot stand gekomen met inbreng van vele partijen. Bedrijfsleven, gemeenten, maatschappelijke organisaties en betrokken burgers hebben deze samen bepaald. Tijdens meerdere bijeenkomsten vanaf voorjaar 2010 hebben alle geledingen input geleverd.

Visie en Agenda Achterhoek 2020

De Achterhoeker is van nature nuchter en bescheiden. De visie voor de Achterhoek past daarbij door niet abstract of hoogdravend te zijn maar doelen te formuleren die dicht bij de grond ('down to earth') en de mens blijven:

De Achterhoek is in 2020 en daarna een duurzaam vitale regio met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving

Met 'duurzaam vitaal' bedoelen we zowel economisch gezond op de lange termijn als gericht op duurzame processen en producten, met name het opwekken van duurzame energie. Met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving wordt kwaliteit van leven bedoeld: ruimte om te wonen in een schone en gezonde omgeving, goede en bereikbare voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg en welzijn, cultuur en sport en ontwikkelingskansen voor alle inwoners van alle leeftijden. De toekomstvisie voor de Achterhoek krijgt vorm in de Achterhoek Agenda 2020: het overkoepelend actieplan met grote projecten die voor elke sector in de regio van belang zijn, zoals continue scholing

op maat, stimuleren van innovatie bij bedrijven, goede bereikbaarheid en een aanbod van goed op elkaar afgestemde voorzieningen.

Duurzaamheid in de zin van lange termijn-denken in plaats van 'quick wins' nastreven, vraagt om maatschappelijk en bestuurlijk naoberschap, goed onderwijs en connecties met kenniscentra voor continue innovatie. Duurzaamheid in de zin van groen & gezond vraagt om de *Green Deal*: Kiezen voor, en consolideren van een nieuwe economie met doorgaande innovatie die 100% inzet op duurzaamheid. Kwaliteit van leven, voorzieningen en ontwikkelingskansen voor alle inwoners vraagt om slimme oplossingen en 'horizontale verbindingen' op het gebied van voorzieningen, vervoer, wonen, zorg, cultuur en sport.

In het Achterhoeks model verbinden we ons dus en richten we ons niet op een scherp afgebakend doel of één specifieke richting, wel op het blijvend innoveren en het geven van sterke impulsen aan bestaande en (potentieel) kansrijke economisch duurzame activiteiten, o.a. door deze (versneld) verder te ontwikkelen en maatschappelijk in te bedden. Werkendeweg geven we dus gestalte aan de toekomst. We blijven daarbij openstaan voor onverwachte, en op het eerste gezicht misschien 'onlogische' oplossingen en verbindingen, het kenmerk van innovatief denken.

De partijen in de Achterhoek kiezen er dus voor om de unieke combinatie van nabijheid, menselijke maat, traditie, vakmanschap en innovatiedrang te benutten, te versterken en neer te zetten in een coöperatieve samenwerking. Het is de bedoeling dat dit 'van onderop' gebeurt en dat ieder, 'groot of klein', bijdraagt. Deelname aan dit proces is uitdrukkelijk niet vrijblijvend: allen bouwen mee, allen zijn coproducten, allen delen in het resultaat. Dát is de essentie van de Achterhoek Agenda 2020.

Verbinden over de grenzen

De Achterhoek bevindt zich uiteraard niet in een beleidsvacuüm. Ook andere overheden hebben beleidsvoornemens, doelen, visies en agenda's opgesteld die duidelijke raakvlakken hebben met de visie en Achterhoek Agenda 2020. In geografische volgorde sluiten de voornemens van de Achterhoek aan bij: Kompas 2025 Kreis Borken, de doelstellingen van de Euregio, Achterhoek meer met minder, Gelderland 2040, Krimpen met Kwaliteit van VNG, IPO en Rijk de doelstellingen van het Europees Sociaal Fonds en de toekomstvisie Europa 2020.

De overeenkomsten tussen de Achterhoek en de Kreis Borken zijn legio. Van de vijf hoofddoelstellingen van het Kompas 2025 vertonen er vier sterke overeenkomsten met de punten op de agenda voor de Achterhoek 2020. Dit zijn een sterke economie, breed onderwijs, hoge levenskwaliteit en natuurlijke omgeving. De vijfde doelstelling, een actieve gezinsvriendelijke politiek, komt niet rechtstreek in de Agenda 2020 voor maar maakt indirect onderdeel uit van het streven naar een vitale leefomgeving.

De kerntaken van de Euregio kennen ook een duidelijk overlap met de doelen van de Agenda 2020. Deze kerntaken zijn sociaal-culturele integratie (waaronder alledaagse grensvragen), toerisme/cultuur, sport en educatie, ruimtelijke structuur/infrastructuur en wetenschap & technologie.

De Achterhoek maakt deel uit van de provincie Gelderland. Het mag dan ook geen opzien baren dat de Agenda 2020 naadloos past binnen "Gelderland 2040 Kracht en kansen van de Regio". De aandacht voor de ontwikkelingen in de landbouw en de economie en de demografische veranderingen komen in beide documenten prominent aan bod. De passage over de netwerksamenleving in het provinciale document is de drie O's op het lijf geschreven.

Het interbestuurlijke Actieplan "Krimpen met kwaliteit" van VNG IPO en Rijk stelt als voorwaarde om de demografische ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden regionale en dus intergemeentelijke samenwerking centraal. Daarnaast wordt er gesteld dat "maatschappelijke organisaties als woningcorporaties, onderwijs-, zorg- en welzijnsinstellingen en burgers en bedrijven kunnen bijdragen aan het vinden van oplossingen". De aanpak van de Agenda 2020 door de drie O's gezamenlijk laat zien dat de Achterhoek reeds van deze notie doordrongen was.

Op het Europese speelveld zijn er twee aspecten waarmee de Agenda 2020 raakvlakken heeft. Allereerst het Europees Sociaal Fonds (ESF). Het ESF heeft als taak om economische en sociale samenhang te versterken. Hierbij wordt beleid ondersteund voor het bereiken van volledige werkgelegenheid, het verbeteren van de arbeidskwaliteit, het bevorderen van integratie van de beroepsbevolking en het verkleinen van de verschillen in werkgelegenheid tussen regio's. Het mogelijk duidelijk zijn dat het ESF van groot belang zal zijn om de Agenda 2020 in het algemeen en de doelen op het vlak van de arbeidsmarkt in het bijzonder te realiseren. De Europese Unie heeft zijn

hoofddoelstellingen geformuleerd in zijn groeistrategie "Europa 2020". De vijf hoofddoelstellingen voor werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, sociale samenhang en klimaat/energie, die de EU tegen 2020 wil bereiken sluiten naadloos aan bij de ambities van de Achterhoek.

Communicatie

Ook de communicatie over de Agenda 2020 gebeurt in principe 'voor allen en door allen'. De belangrijkste boodschappen die we willen uitdragen zijn:

- In de Achterhoek verbinden wij ons via de Agenda 2020 structureel met mensen en organisaties uit andere maatschappelijke geledingen (ondernemers, overheid en maatschappelijke instellingen), omdat wij ervan overtuigd zijn dat alleen deze samenwerking kan leiden tot behoud van een vitale Achterhoek.
- Noaberschap stopt niet bij de zorg voor familie en burens alleen. In de Achterhoek begrijpen wij dat 'samenwerken en verbinden' voorwaarden zijn voor een vitale regio. Het Achterhoekse model is geënt op het 'naoberschap' waar de Achterhoek om bekend staat en stelt vervolgens op een onconventionele manier duurzaam en innovatief samenwerken tussen overheden, maatschappelijke organisaties en ondernemingen als de nieuwe norm: het nieuwe naoberschap.
- Samenwerken met en verbindingen leggen tussen organisaties en instellingen uit alle maatschappelijke sectoren leidt tot betere resultaten dan individuele initiatieven en zelfs samenwerkingsverbanden tussen instellingen en organisaties uit één sector dat doen.
- Iedere sector probeert zijn ambitie(s) zodanig te organiseren, dat ook de twee andere sectoren hiervan voordeel ondervinden.
- Horizontale verbindingen tussen mensen en organisaties leiden tot een duurzame en innovatieve vorm van kennisdeling, die aan de basis staat van het verbeteren van de kwaliteit van wonen, werken en leven in de Achterhoek.
- Wie niet op de trein springt die 'Agenda 2020' heet, plaatst zichzelf buiten de gemeenschappelijke opgaven die de Achterhoek zich heeft gesteld en heeft hierop dan ook geen invloed.

We geven deze communicatie o.a. vorm door ambassadeurs voor de Agenda 2020 in te zetten, die het gedachtegoed ervan uitdragen, en die wederzijds de achterbannen van ondernemers, overheid en maatschappelijke instellingen bezoeken. De media zullen proactief benaderd en geïnformeerd worden. Ook wordt alle informatie over proces en inhoud van de Agenda 2020 breed toegankelijk gemaakt. Hiervoor is een communicatieplan ontwikkeld.

2 Achterhoek Agenda 2020; bestuurlijk en inhoudelijk kader

Inleiding

Het doel zoals opgenomen in hoofdstuk 1: ***De Achterhoek is in 2020 en daarna een duurzaam vitale regio met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving*** is vertaald in een Agenda 2020 met een viertal kaders. Deze kaders omvatten de thema's waarop de Achterhoek gezamenlijk wil focussen: Innovatieve en duurzame economie, Vitale leefomgeving, Slim en snel verbinden en Kansrijk platteland. Binnen die kaders voeren werkplaatsen projecten uit.

De thema's sluiten op hoofdlijnen goed aan bij de doelen van de provincie Gelderland, neergelegd in het coalitieakkoord 2011-2015 en het Kansboek Achterhoek en bij die van het Rijk. De inzet voor innovatie, duurzaamheid en sociale inclusie en de breed gedragen samenwerking tussen de drie O's met de Duitse burens van Kreis Borken met hun Kompas 2025, maken dat de Achterhoek Agenda 2020 in potentie naadloos aansluit bij de Europese Agenda 2020.

De door de Achterhoekse portefeuillehouders RO opgestelde Structuurvisie (2011) geeft uitwerkingsopgaven voor de transitie van het landelijk gebied, de energietransitie en spreiding van voorzieningen. Deze opgaven vallen binnen de inhoudelijke kaders Innovatieve en duurzame economie, Vitale leefomgeving en Kansrijk platteland.

Convenant Achterhoek 2020

Het Achterhoekse model wordt geformaliseerd door het ondertekenen van het Convenant Achterhoek 2020. Door ondertekening spreken ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties uit dat zij coöperatief samenwerken bij het uitvoeren van de Agenda 2020. In het convenant (artikel 2) is een lichte bestuursstructuur voorzien: er is een strategische stuurgroep, die onder andere de bevoegdheid heeft werkplaatsen in te stellen en de samenhang in de projecten te bewaken. Deze werkplaatsen hebben tot taak om projectvoorstellen te beoordelen cq te initiëren die bijdragen aan de doelstelling van de werkplaats. De strategische stuurgroep en de werkplaatsen zijn bestuurlijk van aard en worden tripartiet samengesteld.

Inhoudelijke kaders voor de werkplaatsen

De vier inhoudelijke kaders bepalen de bandbreedte waarbinnen de werkplaatsen projecten uitvoeren. Deze kaders staan hieronder beschreven. Daarbij is ook een beeld gegeven van de majeure projecten waaraan gedacht wordt: projecten op regionale schaal die een gezamenlijke aanpak vereisen. De genoemde projecten liggen nog niet vast, maar geven wel een goede indicatie. De wijze van vaststelling van de projecten is onderdeel van het convenant (zie hoofdstuk 4).

1 Werkplaats Innovatieve en duurzame economie

Het realiseren van nieuwe economische bedrijvigheid door in te zetten op innovatie en duurzame energieopwekking. De arbeidsmarkt anticipeert op de veranderende vraag van de nieuwe economie door op-, om- en bijscholing en speelt in op een lager wordend aanbod van arbeidskrachten. Mogelijke projecten: fieldlabs, een innovatiefonds, kennisclustering, de AGEM (Achterhoekse Groene Energie Maatschappij), het aanleggen van een biogasnetwerk en projecten op het gebied van arbeidsmarkt en scholing. Vitaal en inzetbaar houden van de huidige beroepsbevolking; optimale arbeidsparticipatie; flexibilisering van de arbeidsmarkt; toekomstbestendig werven en opleiden.

2 Werkplaats Vitale leefomgeving

Wonen in de Achterhoek is toekomstbestendig. We zorgen ervoor dat de inwoners in de steden, dorpen en op het platteland op redelijke afstand beschikken over de noodzakelijke, bij hun schaal passende voorzieningen voor onderwijs, sport en cultuur. De sociale- en zorginfrastructuur zijn zodanig georganiseerd, dat de inwoners van de Achterhoek in elke levensfase in hun eigen omgeving beschikken over een daarbij passend arrangement, en daardoor in staat zijn om deel te (blijven) nemen aan de samenleving.

Mogelijke projecten: de Atlas Achterhoek (een regionaal spreidingsplan voor voorzieningen), een masterplan huurwoningen en duurzame renovatie, preventie & lifestyle-projecten: actieplan bewegen, eerstelijns gezondheidszorg in 2020 en spreidingsplannen voor basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs.

3 Werkplaats Slim en snel verbinden

Verbeteren van de bereikbaarheid door het realiseren van ontbrekende schakels in het hoofdwegennet, verhogen van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer per trein en bus. De digitale bereikbaarheid wordt verbeterd door de aanleg van een regiodekkende digitale ontsluiting.

Mogelijke projecten: A18, eerste en tweede fase N18, dubbel spoor Arnhem-Winterswijk, hoogwaardig OV per bus (Doetinchem-Enschede), grensoverschrijdend OV (Doetinchem-Emmerich; Doetinchem-Bocholt) en een regiodekkend glasvezelnetwerk.

4 Werkplaats Kansrijk platteland

(Economische) ontwikkelingen en de gevolgen van klimaatverandering benutten voor een duurzame transitie naar een nieuw en kansrijk platteland. Behoud van de huidige waarde(n) en garanderen van een veilig, aantrekkelijk en rendabel gebied om in te wonen, werken en recreëren staan daarbij centraal.

Mogelijke projecten: landbouwontwikkeling in Europees perspectief, Groen Blauwe diensten, bedrijventerreinen, vrijkomende agrarische bebouwing.

De totstandkoming van projecten

De werkplaatsen zijn de uitvoeringsorganen van het overkoepelende samenwerkingsverband waaraan inmiddels de werknaam 'coöperatie' is gegeven. In de voorgestelde opzet komen de projecten tot stand binnen de werkplaatsen. De werkplaatsen benoemen de projecten, stellen de (aanvankelijk voorlopige en globale) projectopdracht vast, zorgen voor bemensing en de benodigde financiën. Voorzover er een voorliggend platform actief is (ACT voor innovatie, POA voor arbeidsmarkt en scholing, de Tafel van Groenlo voor duurzame energie) fungeren zij als brievenbus voor de projecten en maken zij een eerste schifting majeur/regulier project.

Daar waar nog geen platform actief is, fungeert de werkplaats ook als brievenbus.

Majeure projecten worden voorgedragen bij de werkplaatsen. Voordat de projecten in uitvoering worden gebracht (dat wil zeggen: opstellen definitieve projectopdracht en feitelijke realisatie) worden ze in een vroeg stadium door de drie O's getoetst aan de inhoudelijke kaders. De drie O's leggen de aldus tot stand gekomen projecten ter besluitvorming voor aan het hoogste bestuursorgaan van hun achterban. Voor de gemeenten is dat de gemeenteraad. Voor de andere O's is dat divers.

De werkplaatsen zien toe op een adequate uitvoering van de projecten en rapporteren aan het overkoepelende samenwerkingsverband van de drie O's overeenkomstig een nader af te spreken frequentie en werkwijze. De afzonderlijke O's leggen verantwoording af aan hun hoogste bestuursorgaan, ingebed in hun reguliere verantwoordingstraject. Voor gemeenten is dat via de budgetrapportages en de jaarrekening. Voor de andere O's is ook dat divers.

In het informele overleg van de Stuurgroep drie O's met de voorzitters van de werkplaatsen vindt afstemming plaats.

Planning & control

Bij voorkeur worden al in de begroting van de partijen concrete projecten benoemd die in gezamenlijkheid uitgevoerd gaan worden. Voor de begroting 2012 is dit echter nog niet goed mogelijk. Vanaf 2013, als de nieuwe werkwijze staat, wordt ingezet op het zoveel mogelijk vooraf benoemen van de projecten die uitgevoerd gaan worden. Hierbij wordt aangesloten op de reguliere P&C cyclus van partijen. Dit houdt in dat in juni van ieder jaar de werkplaatsen een overzicht van uit te voeren projecten voor het komende jaar presenteren. Zij leggen de projectvoorstellen in de periode tussen juni en september voor aan hun achterbannen. Partijen kunnen op deze wijze de concrete projectmiddelen nog opnemen bij de opstelling van hun begroting.

De verantwoording loopt via de reguliere jaarrekening van elke partij.

Verantwoording

Projecten uit de Agenda 2020 zullen door meerdere partijen gefinancierd gaan worden. Dit wordt vastgelegd in de projectvoorstellen. Naast bijdragen van de Achterhoekse partners is het aantrekken van middelen van derden (provincie, Rijk, Europa) nodig om de ambities waar te kunnen maken. De Regio Achterhoek wil hierin een centrale rol gaan spelen. De Regio fungeert als betaal- en beheerautoriteit van de projecten van de Agenda 2020 en stelt jaarlijks een verantwoording op over de bestede middelen en de wijze van financiering. Nadere uitwerking zal moeten uitwijzen of de

projecten via de jaarrekening van de Regio kunnen worden verantwoord of dat er een aparte verantwoording moet komen. Voor beide opties geldt dat er een accountantsverklaring moet worden opgesteld. Met de jaarrekening dan wel aparte verantwoording kunnen de drie O's hun bijdrage verantwoorden in hun eigen jaarrekeningen.

3 Acht gemeenten samen in actie; bestuurlijk kader

Inleiding

De Regio Achterhoek is na de koersdiscussie (vanaf januari 2007) op 7 juli 2008 hernieuwd aan de slag gegaan met een aanzienlijk kleiner bestuur en een afgeslankte, slagvaardige, 'lean en mean' programmaorganisatie. Tussentijdse gesprekken met raadsleden en portefeuillehouders evenals de resultaten van de Quick Scan¹ brachten het Algemeen Bestuur van de Regio tot de conclusie dat een nieuw elan duidelijk herkenbaar was, maar dat de opbrengst van regionale samenwerking sterker kon worden uitgedragen. Regionaal overleg in programmateams is één, maar gezamenlijk projecten uitvoeren is voor de toekomst van de Achterhoek van wezenlijk groter belang, zowel intergemeentelijk als met onze partners (ondernemers en maatschappelijk organisaties).

De toekomst die we voor ogen hebben, staat in de visie voor de Achterhoek (hoofdstuk 1). Deze visie is vertaald in een viertal inhoudelijke kaders (hoofdstuk 2) die samen de nieuwe strategische agenda van de Regio vormen.

In dit hoofdstuk wordt een voorstel voor de herijking van de intergemeentelijke samenwerking gedaan, gelet op de resultaten van de Quick Scan, de ontwikkelingen rondom de Agenda 2020 en de gesprekken die hierover zijn gevoerd (ondermeer tijdens de collegebijeenkomst op 19 april). Vertrekpunt hierbij is de huidige samenwerking in Wgr-verband.

Doel herijking intergemeentelijke samenwerking

- Versterken van de inhoudelijke samenhang van regionale programma's en projecten;
- Vergroten van de intergemeentelijke doorbloeding en versterken van de regionale betrokkenheid;
- Aansluiting zoeken bij, en coördinatie van de inbreng van de acht gemeenten binnen de samenwerking in drie O-verband²;
- Focussen op het uitvoeren van projecten die bijdragen aan het realiseren van de visie Achterhoek 2020.

Strategische agenda Regio Achterhoek

De huidige strategische agenda van de Regio Achterhoek omvat vier programma's: Mobiliteit, Duurzame economie, Vrijetijdseconomie en Regiomarketing, lobby en grensoverschrijdende samenwerking. Deze vier programma's sluiten onvoldoende aan bij de visie en de omschreven inhoudelijke kaders van de Agenda 2020. Om slagvaardig en gericht te kunnen werken, is het daarom nodig om de inhoudelijke kaders van de Agenda 2020 als nieuwe strategische agenda voor de Regio Achterhoek vast te stellen. Deze kaders vormen de leidraad voor de projecten van de Agenda 2020 die worden benoemd en (in gezamenlijkheid) worden uitgevoerd, conform de afspraken in het convenant. De inhoudelijke kaders zijn dus onderdeel van het convenant dat gesloten wordt met de partners (ondernemers en maatschappelijke organisaties, zie hoofdstuk 5).

De kansen liggen er, essentieel is daarbij de wil om de doelen te bereiken en de bereidheid om daar waar nodig op projectbasis financieel bij te dragen. Er is veel geld nodig voor het realiseren van de Agenda, daarom richt de Regio zich actief op het verwerven van financiële bijdragen door derden

Uitgangspunten intergemeentelijke samenwerking

- De samenwerking in Wgr-verband blijft bestaan (lean en mean);
- De raden bepalen opnieuw de inhoudelijke en bestuurlijke kaders waarbinnen wordt samengewerkt;
- De samenwerking is gericht op het uitvoeren van projecten;
- De programmateams worden omgevormd tot portefeuillehoudersoverleggen;
- De regie van de portefeuillehoudersoverleggen (poho's) ligt bij de gemeenten. In de poho-overleggen worden de lokale belangen verbonden met de regionale belangen;
- De portefeuillehoudersoverleggen zijn gericht op afstemming en het uitvoeren van projecten;
- Niet alle gemeenten hoeven deel te nemen aan alle projecten (autonomie);
- De financiering van de projecten geschiedt op projectbasis;

¹ Onderzoek naar het functioneren van de Regio uitgevoerd eind 2009/ begin 2010

² Vastgelegd in een convenant, zie hoofdstuk 5

- Vanuit de Wgr wordt een nieuw regiocontract afgesloten met de provincie;
- Het Algemeen Bestuur van de Regio heeft geen inhoudelijke rol ten opzichte van portefeuillehoudersoverleggen. Het AB heeft wel een signaalfunctie ten aanzien van de samenhang.

Samenwerking in Wgr verband (bestuurlijk kader)

- De gemeenten maken als Wgr afspraken met de andere twee O's over de samenwerking. Dit wordt vastgelegd in een convenant;
- De Agenda 2020 is de basis voor het herijken van strategische agenda van de gezamenlijke gemeenten. Met andere woorden: de nieuwe strategische agenda van de Regio is gelijk aan de inhoudelijke kaders die worden vastgelegd in het convenant dat gesloten wordt tussen de 3 O's;
- De Wgr bestaat uit een AB en DB met de volgende verantwoordelijkheden:
 - a. Afstemming en coördinatie van de uitvoering van de strategische agenda en een signaalfunctie met betrekking tot de samenhang tussen de projecten. In het AB is iedere gemeente vertegenwoordigd. Om de signaalfunctie te kunnen waarmaken wordt het AB zo samengesteld dat ieder poho-overleg is vertegenwoordigd.
 - b. Het AB heeft een ontwikkel- en coördinerende rol op strategisch niveau voor wat betreft de samenwerking met de andere twee O's (opstellen en monitoren convenant). Hiervoor levert het AB de bestuurder in de strategische stuurgroep Achterhoek 2020 (zoals opgenomen in het convenant);
 - c. De coördinatie van de regiomarketing, lobby en grensoverschrijdende samenwerking, waaronder het verwerven van (Europese) subsidies en het regiocontract. Dit zijn de huidige taken van het programmateam Regiomarketing aangevuld met extra aandacht voor het werven van subsidies;
 - d. Externe communicatie en 'boegbeeld';
 - e. Bedrijfsvoering.

Positie portefeuillehoudersoverleggen

- De poho-overleggen richten zich op:
 - a. de uitvoering van de strategische agenda. Hiervoor krijgen ze een inhoudelijk kader mee van de raden. De projecten die uitgevoerd worden binnen dit inhoudelijk kader vallen onder de samenwerking met de drie O's en worden aangestuurd door de drie O's. Het poho-overleg is hét afstemmingsorgaan voor de Overheid. Samenhang tussen de projecten/poho overleggen wordt bewaakt door het AB. Het AB coördineert ook de lobby, waarvan de agenda wordt bepaald door de poho-overleggen in samenspraak met de andere 2 O's;
 - b. overige projecten die de gemeenten in gezamenlijkheid willen uitvoeren;
- De poho-overleggen opereren buiten de Wgr, maar hebben wel een verbinding hiermee via het AB;
- De poho-overleggen worden ondersteund door een manager en medewerker van een andere gemeente dan degene die de voorzitter levert. De Regio levert de secretaris;
- Via de poho-overleggen worden projecten doorgeleid naar de gemeenten. Gemeenten besluiten dan of ze meedoen aan een project;
- De poho-overleggen leveren de afvaardiging naar de werkplaatsen en de projecten die in het kader van de Agenda 2020 worden uitgevoerd.
- Gemeenten leveren capaciteit voor de ondersteuning van de poho-overleggen en de projecten. De gemeenten stemmen onderling af wie welke ondersteuning gaat leveren, waarbij gezorgd wordt voor een gelijkwaardige verdeling.

Vertegenwoordiging gemeenten in de samenwerking tussen 3 O's

In de opzet is het portefeuillehoudersoverleg de kolom waarin de Overheid (gemeenten) op bestuurlijk niveau de inhoudelijke afstemming van de projecten die gezamenlijk worden uitgevoerd verzorgt. Dit binnen de inhoudelijke kaders die zijn afgesproken.

De werkplaatsen zijn de uitvoeringsorganen van het overkoepelende samenwerkingsverband tussen de drie O's. Iedere werkplaats wordt daarbij aangestuurd door drie bestuurders, vanuit iedere kolom één. De werkplaatsen benoemen binnen de inhoudelijke kaders de projecten, stellen de

projectopdracht vast en zorgen voor bemensing en financiën. Zij coördineren daarmee de uitvoering voor het betreffende thema.

De poho-overleggen leveren op bestuurlijk niveau een afvaardiging naar de werkplaatsen. Daarnaast leveren de poho-overleggen per majeur project een afvaardiging (= operationele samenwerking). Besluitvorming over de projecten gaat via de poho-overleggen naar de individuele gemeenten. Het AB levert een afvaardiging om op strategisch niveau de samenwerking verder te ontwikkelen (strategische stuurgroep zoals opgenomen in het convenant) en bewaakt de samenhang. Dit is bij voorkeur de voorzitter van de Regio. Besluitvorming over de strategische samenwerking gaat via het AB naar de individuele gemeenten (herijking strategische agenda).

Planning & control

Begroting en verantwoording gemeenten

In de gemeentelijke begroting worden de inhoudelijke kaders opgenomen waarbinnen bovenlokale projecten uitgevoerd worden. Dit kunnen zowel projecten uit de Agenda 2020 zijn als overige projecten die gemeenten gezamenlijk willen uitvoeren.

Het is daarbij van belang dat de gemeenten vanaf 2012 in hun eigen (meerjaren)begroting rekening houden met projecten die bovenlokaal worden uitgevoerd. Dit kan door (per kader) een budget hiervoor te reserveren of door ruimte te creëren binnen de bestaande beleidsbegrotingen. De intergemeentelijke projecten dragen immers bij aan het realiseren van de beleidsdoelen van de gemeente. Met deze werkwijze is geld beschikbaar op het moment dat gemeenten willen participeren in projecten die voortvloeien uit de poho-overleggen/werkplaatsen. Gemeenten besluiten individueel of concrete projectvoorstellen aan de raad moeten worden voorgelegd of door het college kunnen worden afgehandeld.

Bij voorkeur worden al in de begroting concrete projecten benoemd die in gezamenlijkheid uitgevoerd gaan worden. Voor de begroting 2012 is het echter nog niet goed mogelijk. Vanaf 2013, als de nieuwe werkwijze staat, wordt ingezet op het zoveel mogelijk vooraf benoemen van de projecten die uitgevoerd gaan worden. Hierbij wordt aangesloten op de reguliere P&C cyclus van de gemeenten. Dit houdt in dat in juni van ieder jaar de werkplaatsen via de poho-overleggen een overzicht van uit te voeren projecten voor het komende jaar presenteren. De projectvoorstellen worden in de periode tussen juni en september voorgelegd aan de raden. Gemeenten kunnen op deze wijze de concrete projectmiddelen nog opnemen bij de opstelling van hun gemeentelijke begroting die wordt vastgesteld in november. De verantwoording loopt via de reguliere jaarrekening van de gemeente.

Financiering en verantwoording in drie O-verband

Projecten uit de Agenda 2020 zullen door meerdere partijen gefinancierd gaan worden. Dit wordt vastgelegd in de projectvoorstellen. Naast bijdragen van de Achterhoekse partners is het aantrekken van middelen van derden (provincie, rijk, Europa) nodig om de ambities waar te kunnen maken. De Regio Achterhoek zal hierin een centrale rol gaan spelen. De Regio fungeert als betaal- en beheerautoriteit van de projecten van de Agenda 2020. De Regio stelt jaarlijks een verantwoording op over de bestede middelen en de wijze van financiering. Nadere uitwerking zal moeten uitwijzen of de projecten via de jaarrekening van de Regio kunnen worden verantwoord of dat er een aparte verantwoording wordt opgesteld. Voor beide opties geldt dat er een accountantsverklaring moet worden opgesteld. Met de jaarrekening dan wel aparte verantwoording kunnen de 3 O's hun bijdrage verantwoorden in hun eigen jaarrekeningen.

De Regio heeft geen rol bij de projecten die niet vallen onder de Agenda 2020.

Rol en taken Regio Achterhoek

Van programmateams naar portefeuillehoudersoverleggen

De programmateams worden omgevormd tot portefeuillehoudersoverleggen.

- De portefeuillehoudersoverleggen vallen niet onder Wgr (slanke Regio);
- De Regio heeft geen programmamanagersrol meer;
- Aansturing geschiedt door voorzitter en gemeentelijke manager;

- Regio faciliteert door het leveren van een secretaris. Specifieke taken voor de secretaris zijn het voorbereiden van de vergaderingen, het ondersteunen van de voorzitter/manager en een signaalfunctie ten aanzien van de samenhang tussen de poho-overleggen;
- Alle portefeuillehoudersoverleggen worden bij voorkeur op eenzelfde wijze georganiseerd.

Rol en inzet ambtelijke capaciteit regio Achterhoek

De Regio Achterhoek heeft twee opdrachten:

1. het faciliteren van het intergemeentelijke overleg;
2. de ondersteuning en coördinatie van de samenwerking in drie O-verband en de projecten die hieruit voortvloeien waaronder het monitoren hiervan.

Binnen de huidige formatie en rekening houdend met de 10% bezuiniging, levert de Regio hiervoor de volgende capaciteit:

- Secretaris-directeur;
- Managementcapaciteit voor regiomarketing, grensoverschrijdende samenwerking en lobby (o.m. het verwerven van Europese subsidie);
- Management capaciteit voor de coördinatie samenwerking drie O's (stuurgroep);
- Procesmatige capaciteit voor de projecten die vallen onder de agenda 2020;
- Secretarissen voor de poho-overleggen;
- Bestuursondersteuning;
- Betaal- en beheerautoriteit voor de projecten agenda 2020;
- Communicatie;

Ook de regionaal archeoloog en medewerker externe veiligheid zijn voorsnog bij de Regio gevestigd (in afwachting van de RUD's).

Resumé

Samengevat betekent de herijking van de samenwerking:

1. De samenwerking in Wgr-verband blijft lean en mean. De Regio richt zich op:
 - Het faciliteren van de intergemeentelijke overleggen (portefeuillehoudersoverleggen);
 - de ondersteuning en coördinatie van de samenwerking in drie O-verband en de projecten die hieruit voortvloeien waaronder het monitoren hiervan.
2. De portefeuillehoudersoverleggen dragen de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van projecten. Deze overleggen opereren buiten de Wgr. Er zijn geen programmateams meer met een manager vanuit de Regio. Wel ondersteunt de Regio de poho-overleggen door het leveren van een secretaris;
3. De samenwerking is gericht op het uitvoeren van projecten binnen de gegeven inhoudelijke kaders. Niet alle gemeenten hoeven deel te nemen aan alle projecten. Financiering gaat op projectbasis;
4. De poho-overleggen leveren een afvaardiging naar de werkplaatsen. In de werkplaatsen wordt de uitvoering van de projecten in 3 O verband gecoördineerd;
5. In het AB is iedere gemeente vertegenwoordigd. Om de signaalfunctie te kunnen waarmaken wordt het AB zo samengesteld dat ieder poho-overleg is vertegenwoordigd;
6. Het AB van de Regio legt de verbinding met de partners (twee O's) en coördineert de uitvoering van de strategische agenda. Daarnaast heeft het AB een coördinerende rol ten aanzien van de regiomarketing, lobby en grensoverschrijdende samenwerking, waaronder het verwerven van (Europese) subsidies en het regiocontract (huidige rol PT Regiomarketing).

4. Overzicht overleggen, afvaardiging en processchema

Gelet op de bestaande en overleggen, waaronder de programmateams en de inhoudelijke kaders wordt er gewerkt met acht portefeuillehoudersoverleggen.

Acht portefeuillehoudersoverleggen:

1. Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting
2. Duurzame Economie
3. Mobiliteit
4. Vrijtijdseconomie
5. RPSS (Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Sociale Samenhang, waaronder de WMO)
6. Jeugd (waaronder jeugdzorg)
7. Onderwijs
8. Milieu

Vanuit deze 8 portefeuillehoudersoverleggen wordt de afvaardiging naar de 4 werkplaatsen geregeld. De afvaardiging naar de werkplaatsen wordt als volgt voorgesteld:

Afvaardiging naar de werkplaatsen

Innovatie en duurzame economie	poho Duurzame Economie
Slim en snel verbinden	poho Mobiliteit
Vitale leefomgeving:	poho RPSS
Kansrijk platteland	poho Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Afvaardiging naar de projecten en de verbinding met bestaande platforms

Een viertal portefeuillehoudersoverleggen heeft niet rechtstreeks een afvaardiging naar een werkplaats (dit om vast te houden aan één vertegenwoordiger vanuit de overheid en om de bestuurlijke druk niet te laten toenemen), maar levert op projectniveau de afvaardiging. Per werkplaats zijn er aandachtvelden die hier richting aan geven. Deze aandachtvelden hebben tegelijkertijd ook aansluiting bij bestaande platforms zoals het POA, ACT en Tafel van Groenlo. Op de pagina 16 worden de verbindingen in tabelvorm weergegeven. Op pagina 18, 19 en 20 worden de processen schematisch weergegeven.

Het SEO heeft in vergelijking met bijvoorbeeld het POA een andere rol. Het SEO fungeert als denktank voor het sociaal economisch beleid en beperkt zich daarmee niet tot één werkplaats. Bovendien initieert c.q. voert het SEO geen projecten uit. Uit de onlangs gehouden evaluatie van het SEO heeft het SEO de volgende conclusie getrokken:

- Het SEO heeft haar meerwaarde bewezen en het is verstandig om voorlopig nog een basis voor overleg tussen ondernemers en overheid te houden. Op het moment dat de coöperatieve samenwerking meer gestalte heeft kan dit anders worden. Het SEO vervult een belangrijke rol in het transitieproces, vooral waar het gaat om draagvlak creëren en het geven van richting.
- Binnen de coöperatieve samenwerking kan het SEO zeker een rol vervullen. Gedacht wordt aan een adviesrol richting bestuur/stuurgroep of ondersteuning en advies richting de werkplaatsen.

Overzicht Werkplaatsen, aandachtsvelden, projecten en bemensing Achterhoek Agenda 2020

Werkplaats Innovatieve en duurzame economie

Aandachtsvelden	Mogelijke projecten	Portefeuillehoudersoverleg	Bemensing
Innovatie (ACT)	Fieldlabs, innovatiefonds, kennisclustering	Duurzame Economie	Henk Stoltenberg
Arbeidsmarkt (POA)	Optimale arbeidsparticipatie; flexibilisering van de arbeidsmarkt; toekomstbestendig werven en opleiden.	RPSS en Duurzame Economie	Henk Jan Kok
Duurzame Energie (Tafel van Groenlo)	Achterhoekse Groene Energie Maatschappij Biogasnetwerk	Duurzame Economie en Milieu	Hans Alberse

Werkplaats Vitale leefomgeving

Aandachtsvelden	Mogelijke projecten	Portefeuillehoudersoverleg	Bemensing
Toekomstbestendig wonen	Masterplan huurwoningen & duurzame renovatie	RO&Volkshuisvesting	Hans Siep
Sociale en Zorginfrastructuur	Preventie- en lifestyle-projecten	RPSS en Jeugd	Bert Berghoef
Voorzieningen sport, cultuur, onderwijs	Atlas Achterhoek (regionaal spreidingsplan voorzieningen en onderwijs)	Onderwijs	Henk van der Esch

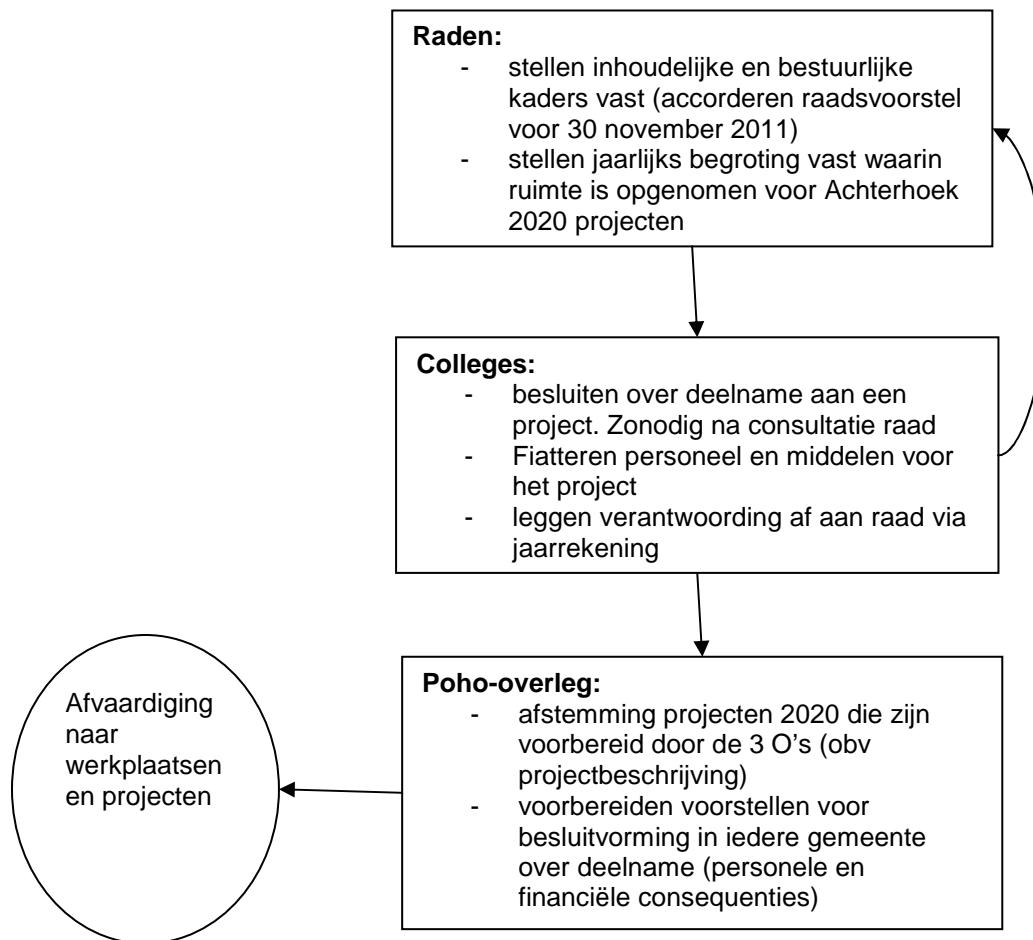
Werkplaats Slim en snel verbinden

Aandachtsvelden	Mogelijke projecten	Portefeuillehoudersoverleg	Bemensing
Openbaar Vervoer	Dubbelspoor Arnhem-Winterswijk, hoogwaardig en grensoverschrijdend OV	Mobiliteit	Peter Drenth
(Snel)wegen	A18, eerste en tweede fase N18	Mobiliteit	Johan de Boer
Digitale bereikbaarheid	Regiodekkend glasvezelnetwerk	Duurzame Economie	Hans Bax (is gevraagd)

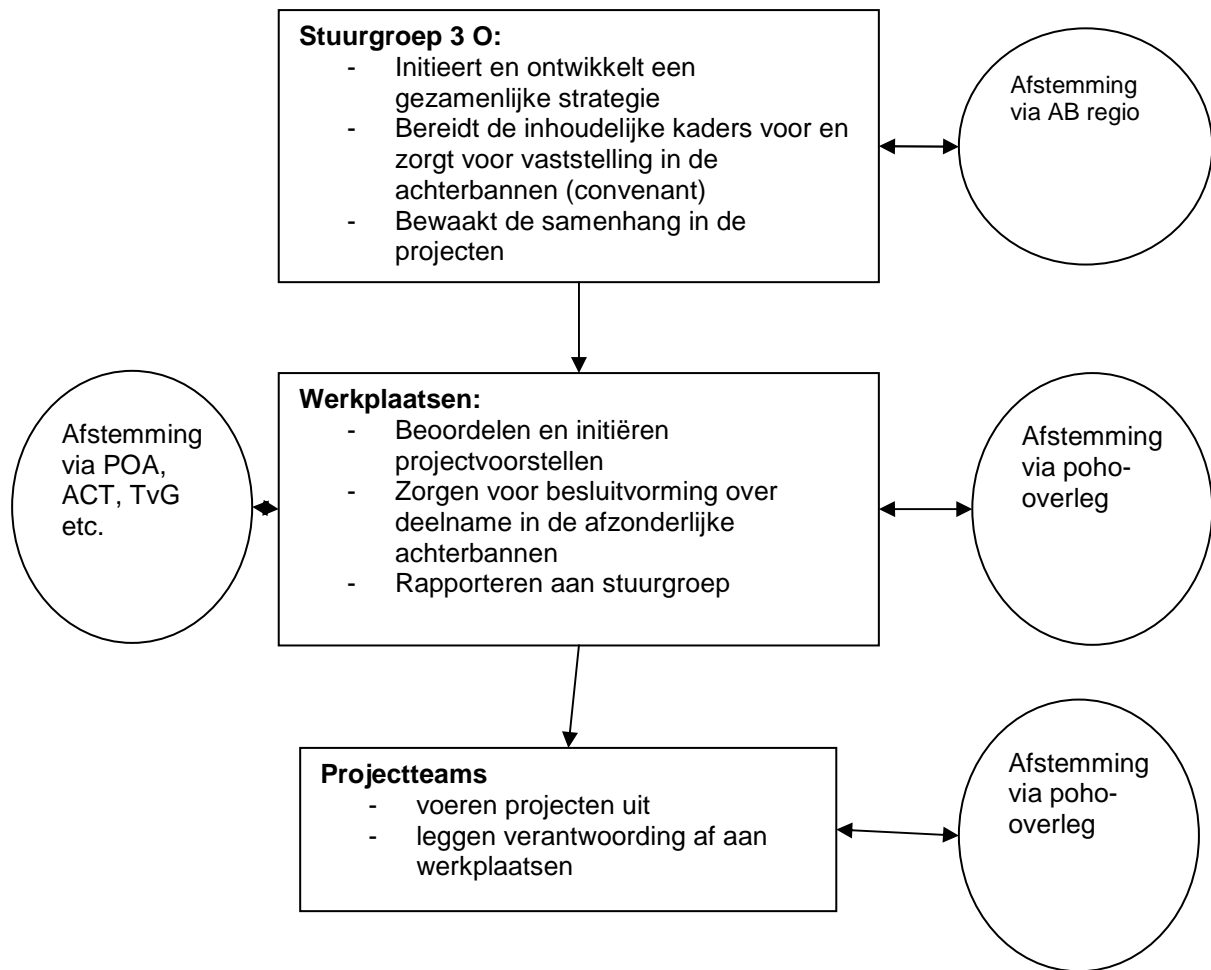
Werkplaats Kansrijk platteland

Aandachtsvelden	Mogelijke projecten	Portefeuillehoudersoverleg	Bemensing
Vrijkomende agrarische bebouwing	Landbouwontwikkeling in Europees perspectief, Groen Blauwe diensten, bedrijventerreinen	RO&Volkshuisvesting	Gert Jan te Gronde, Henk Wubbels
Herverkaveling agrarische gronden		RO&Volkshuisvesting	
Streekfonds		Vrijetijdseconomie	Koen Knufing, Ben Kupers

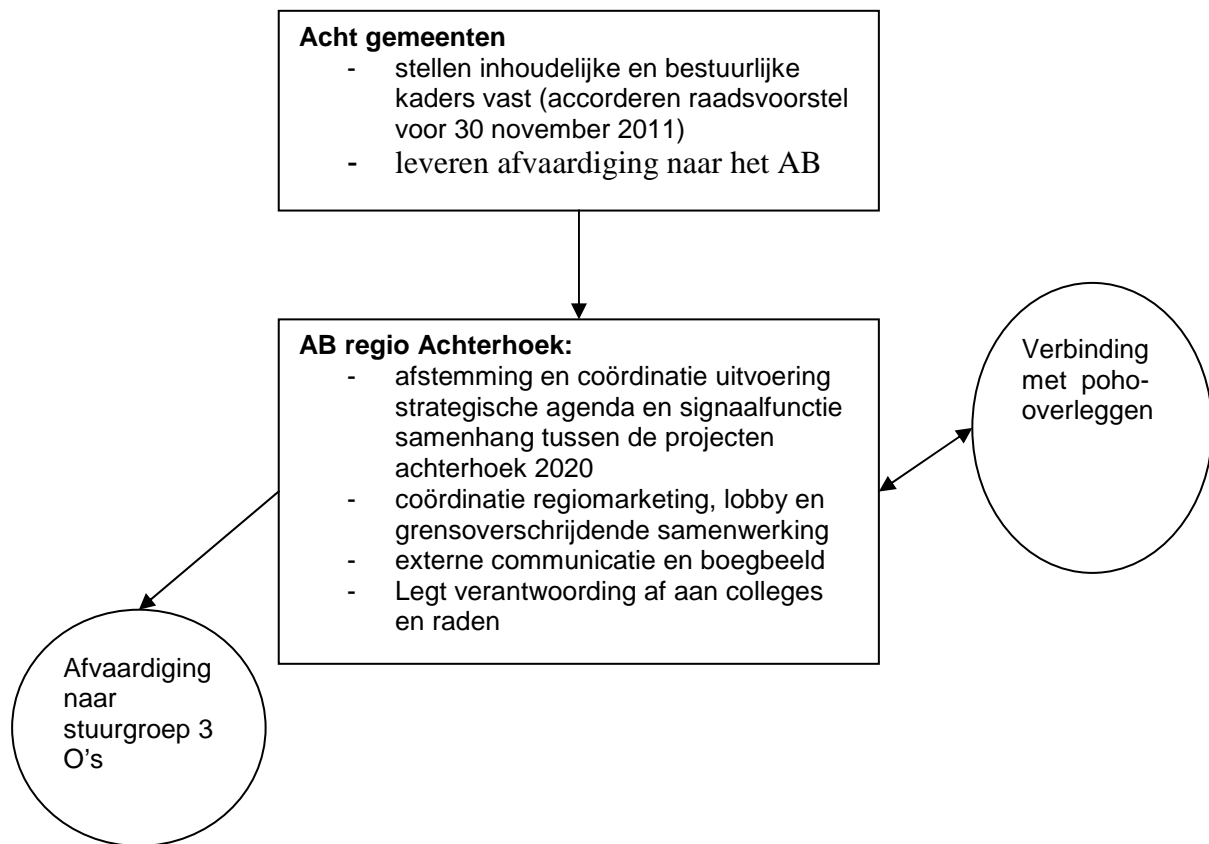
Gemeentelijk besluitvormingsproces:

Vorbereidingsproces projecten

Regio Achterhoek

CONCEPT CONVENANT ACHTERHOEK 2020 **Coöperatief samenwerkende ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties**

De ondergetekenden:

de ondernemers, hierbij vertegenwoordigd door VNO-NCW Achterhoek, ten deze vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer Gerrit Jan Pillen, hierna te noemen: "de ondernemers";

de overheid, hierbij vertegenwoordigd door de Regio Achterhoek, ten deze vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer Herman Jozef Kaiser, hierna te noemen: "de overheid",
en

de maatschappelijke organisaties, hierbij vertegenwoordigd door het Graafschap College, ten deze vertegenwoordigd door mevrouw Sarien Shkolnik, hierna te noemen: "de maatschappelijke organisaties";

hierna gezamenlijk te noemen, "partijen"

In overweging nemende dat:

- de ondergetekenden belangrijke actoren zijn in de Achterhoek;
- de ondergetekenden als reactie op de economische recessie van de afgelopen jaren en de toekomstige demografische ontwikkelingen in de Achterhoek, het noodzakelijk achten samen te werken op een aantal gebieden;
- in het kader van die samenwerking de Agenda 2020 is opgesteld;
- de ondergetekenden deze samenwerking in een convenant wensen vast te leggen;
- de ondergetekenden, na de presentatie van het convenant op 21 juni 2011, het convenant voorleggen aan hun achterbannen voor bekrachtiging;

verklaren te zijn overeengekomen als volgt.

DOEL

Artikel 1

Partijen stellen zich tot doel dat zij door middel van samenwerking en de samenhang in door hen uit te voeren projecten, werken aan een Achterhoek die in 2020 en daarna een duurzaam vitale regio met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving is. Partijen zullen hiertoe starten door gezamenlijk projecten uit te voeren onder de thema's Innovatieve en duurzame economie, Vitale leefomgeving, Slim en snel verbinden en Kansrijk platteland.

Met 'duurzaam vitaal' bedoelen we zowel economisch gezond op de lange termijn als gericht op duurzame processen en producten, met name het opwekken van duurzame energie. Met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving wordt kwaliteit van leven bedoeld: ruimte om te wonen in een schone en gezonde omgeving, goede en bereikbare voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg en welzijn, cultuur en sport en ontwikkelingskansen voor alle inwoners van alle leeftijden.

STRATEGIE, UITVOERING

Artikel 2.1 Samenstelling en taken Stuurgroep

Partijen zullen een structuur inrichten waarbij vanuit elk van hen één bestuurder plaats zal nemen in een strategische stuurgroep. Deze stuurgroep heeft de volgende taken:

- Het initiëren en ontwikkelen van een gezamenlijke strategie voor de Achterhoek op de terreinen Innovatieve en duurzame economie, Vitale leefomgeving, Slim en snel verbinden en Kansrijk platteland;
- Het instellen van “werkplaatsen” op de onderscheiden terreinen die projecten uitvoeren;
- Het instellen van “werkplaatsen” op andere thema’s wanneer dit volgt uit de strategie;
- Het vaststellen van het inhoudelijk kader voor de “werkplaatsen” waarbij voor elk van de partijen geldt dat dit in samenspraak met haar eigen achterban plaats heeft;
- Het bewaken van de samenhang in de projecten;
- Het dragen van verantwoordelijkheid voor communicatie, financiën en lobby in relatie tot het gezamenlijke doel, de strategie en de uitvoering van de samenwerking;

Artikel 2.2 Samenstelling en taken Werkplaatsen

Door partijen zal tevens één persoon worden afgevaardigd die plaatsneemt in elk van de “werkplaatsen” die gevormd worden. De “werkplaatsen” hebben als taak:

- het beoordelen en zonodig initiëren van projectvoorstellen die bijdragen aan de doelstelling van de “werkplaatsen”, conform de instructie in de bijlage (de totstandkoming van projecten);
- het monitoren van de uitvoering van de projecten;

Artikel 2.3 Kaders Werkplaatsen

Voor de werkplaatsen die worden ingesteld door ondertekening van dit convenant gelden de volgende inhoudelijke kaders:

2.3.1. Innovatieve en duurzame economie:

Het realiseren van nieuwe economische bedrijvigheid door in te zetten op innovatie en duurzame energieopwekking. De arbeidsmarkt anticipeert op de veranderende vraag van de nieuwe economie door op-, om- en bijscholing en speelt in op een lager wordend aanbod van arbeidskrachten.

2.3.2. Vitale leefomgeving:

Wonen in de Achterhoek is toekomstbestendig. We zorgen ervoor dat de inwoners in de steden, dorpen en op het platteland op een redelijke afstand beschikken over de noodzakelijke, bij hun schaal passende voorzieningen voor onderwijs, sport en cultuur. De sociale en zorginfrastructuur is zodanig georganiseerd, dat de inwoners van de Achterhoek in elke levensfase in hun eigen omgeving beschikken over een daarbij passend arrangement, en daardoor in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving.

2.3.3. Slim en snel verbinden:

Verbeteren van de bereikbaarheid door het realiseren van ontbrekende schakels in het hoofdwegenet, verhogen van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer per trein en bus. De digitale bereikbaarheid wordt verbeterd door de aanleg van een regiodekkende digitale ontsluiting.

2.3.4. Kansrijk platteland:

(Economische) ontwikkelingen en de gevolgen van klimaatverandering benutten voor een duurzame transitie naar een nieuw en kansrijk platteland. Behoud van de huidige waarde(n) en garanderen van een veilig, aantrekkelijk en rendabel gebied om in te wonen, werken en recreëren staan daarbij centraal.

Artikel 2.4 Projectdefinitie

Voor de uitvoering van de projecten levert elk van de partijen, afhankelijk van het project, inzet in de vorm van menskracht, kennis, locatie- en/of gebruik van ondersteunende diensten en/of financiële middelen.

Afspraken hierover worden voorafgaand aan de start van het project vastgelegd in een model-projectbeschrijving.

Artikel 2.5 Besluitvorming projecten

Onder verantwoording en strategische toetsing vooraf van de stuurgroep zal halfjaarlijks, op de Achterhoek 2020-dag, per "werkplaats" een overzicht van uit te voeren projecten, incl. projectbegroting, worden opgesteld. Op basis hiervan wordt door elk der partijen, en hun achterban, besloten aan welke projecten zij deelnemen.

ONDERSTEUNING

Artikel 3.1

De stuurgroep wordt ondersteund op de volgende terreinen:

- Communicatie;
- Financiën;
- Ontwikkeling van de strategie;
- Coördineren van de samenhang in de projecten;
- Lobbyen voor de Agenda 2020;
- Onderhandelen over en aanvragen van subsidies voor projecten op de Agenda 2020;
- Secretariaat.

Artikel 3.2

De ondersteuning wordt ondergebracht bij de Wgr Regio Achterhoek.

Voor de ondersteuning wordt capaciteit beschikbaar gesteld door de drie partijen in de verhouding Overheid: 80%, Ondernemers: 10%, Organisaties 10%.

JURIDISCHE VORMGEVING

Artikel 4

Partijen zullen zich nog nader beraden op de definitieve inrichting van de rechtsvorm van de samenwerking. Tot die tijd berust de samenwerking op dit convenant.

VERANTWOORDING

Artikel 5

Na afloop van een kalenderjaar zal door de partijen een jaarrekening en een verslag van de activiteiten van het betreffende jaar worden opgesteld.

BESLUITVORMING

Artikel 6

Besluitvorming binnen de samenwerking zal plaatsvinden op unanieme basis. Besluitvorming zal plaatsvinden na consultatie en accordering, mits van toepassing, door de achterban van de partijen.

INWERKINGTREDING CONVENANT

Op 21 juni wordt het convenant gepresenteerd aan alle partners. Daarna zullen alle partijen die het convenant gaan ondertekenen zich in spannen om voor 30 november 2011 de formele instemming van hun achterbannen te verkrijgen. Ondertekening van het convenant zal door partijen worden gedaan namens hun diverse achterbannen.

Nadat deze formele instemming zal het convenant op 30 november 2011 ondertekend worden en per 1 december 2011 in werking treden.

Alle partijen kunnen hun betrokkenheid bij de samenwerking en hun akkoord op de onderlinge afspraken hierover uit het convenant ook zelfstandig bekrachtigen. Hiertoe kunnen zij op 30 november 2011 het 'Register aangesloten partijen Convenant Achterhoek 2020 coöperatief samenwerkende ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties' ondertekenen. Dit Register is als bijlage gevoegd bij het convenant.

ALDUS OVEREENGEKOMEN en in voud opgemaakt en getekend te Doetinchem, op 30 november 2011.

1.
(de ondernemers)

2.
(de overheid)

3.
(de maatschappelijke organisaties)

Bijlage 1

REGISTER aangesloten partijen CONVENANT ACHTERHOEK 2020

Coöperatief samenwerkende ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties

Onderstaande partijen bekrachtigen hun betrokkenheid bij de samenwerking en hun akkoord op de onderlinge afspraken hierover uit het convenant.

De ondernemers:

- VNO-NCW Achterhoek, ten deze vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer Gerrit Jan Pillen,
- de Samenwerkende Industriële kringen Achterhoek, ten deze vertegenwoordigd door
Bouwend Nederland Regio Oost, ten deze vertegenwoordigd door
- de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland, ten deze vertegenwoordigd door
- Industriële Kring Doetinchem
- Industriële Kring
- Industriële Kring
- etc.

De overheid:

- de gemeente Aalten, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Berkelland, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Bronckhorst, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Doetinchem, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Montferland, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Oost Gelre, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Oude IJsselstreek, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- de gemeente Winterswijk, ten deze vertegenwoordigd door haar burgemeester
en secretaris
- het Waterschap Rijn en IJssel, ten deze vertegenwoordigd door haar bestuurder

De maatschappelijke organisaties:

- het Graafschap College, ten deze vertegenwoordigd door mevrouw Sarien Shkolnik,
- het streekziekenhuis Koningin Beatrix, ten deze vertegenwoordigd door
- het Slingeland ziekenhuis, ten deze vertegenwoordigd door
- het Achterhoeks Coöperatieoverleg, ten deze vertegenwoordigd door
- de culturele instellingen, ten deze vertegenwoordigd door
- de welzijnorganisaties, ten deze vertegenwoordigd door
- de onderwijsinstellingen, ten deze vertegenwoordigd door
- de sportinstellingen, ten deze vertegenwoordigd door
- etc.

Bijlage 2

De totstandkoming van projecten

De werkplaatsen zijn de uitvoeringsorganen van het overkoepelende samenwerkingsverband waaraan inmiddels de werknaam 'coöperatie' is gegeven. In de voorgestelde opzet komen de projecten tot stand binnen de werkplaatsen. De werkplaatsen benoemen de projecten, stellen de (aanvankelijk voorlopige en globale) projectopdracht vast, zorgen voor bemensing en de benodigde financiën. Voorzover er een voorliggend platform actief is (ACT voor innovatie, POA voor arbeidsmarkt en scholing en Tafel van Groenlo voor duurzame energie) fungeren zij als brievenbus voor de projecten en maken een eerste schifting majeur/regulier project.

Daar waar nog geen platform actief is, fungeert de werkplaats ook als brievenbus.

Majeure projecten worden voorgedragen bij de werkplaatsen. Voordat de projecten in uitvoering worden gebracht (dat wil zeggen: opstellen definitieve projectopdracht en feitelijke realisatie) worden ze in een vroeg stadium door de drie O's getoetst aan de inhoudelijke kaders. De drie O's leggen de aldus tot stand gekomen projecten ter besluitvorming voor aan het hoogste bestuursorgaan van hun achterban. Voor de gemeenten is dat de gemeenteraad. Voor de andere O's is dat divers.

De werkplaatsen zien toe op een adequate uitvoering van de projecten en rapporteren aan het overkoepelende samenwerkingsverband van de drie O's overeenkomstig een nader af te spreken frequentie en werkwijze. De afzonderlijke O's leggen verantwoording af aan hun hoogste bestuursorgaan, ingebed in hun reguliere verantwoordingstraject. Voor gemeenten is dat via de budgetrapportages en de jaarrekening. Voor de andere O's is ook dat divers.

In het informele overleg van de Stuurgroep drie O's met de voorzitters van de werkplaatsen vindt afstemming plaats.

Bijlage 3
Model projectbeschrijving

Naam project:		
Probleemstelling:		
Werkplaats Innovatieve Economie	Opdrachtnemer: Projectleider:	
Looptijd: Aanvang:	Einde:	
Doel van het project:		
Relatie met doel Europa 2020: Relatie met doel Rijk Relatie met doel provincie		
Korte projectbeschrijving (evt per fase):		
Looptijd: Aanvang:	Einde:	
Projectorganisatie: Projectgroepleden:	Urenbesteding	Andere bijdrage
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
Financiën: Kosten project €	Dekking: 1 2 3 4	
Beoogde resultaten:		
Rapportagemomenten en fasering in de tijd uitgezet: Standaard: Tweemaal per jaar (21 juni en begin december)verantwoording afleggen over voortgang aan de Coöperatie.		

Projectspecifiek:	
Communicatie: Standaard: via reguliere communicatiekanalen Achterhoek Agenda 2020 Projectspecifiek:	
Succesfactoren:	Risico's:
Overige aandachtspunten:	

